

Sygn. akt III KK 679/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący)

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Marta Brylińska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Andrzeja Pogorzelskiego,
w sprawie **A. Z. G.** skazanej z art. 178a § 1 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 2 lipca 2020 r.,
kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości -Prokuratora Generalnego - na
niekorzyść
od wyroku Sądu Okręgowego w S.
z dnia 16 listopada 2017 r., sygn. akt II Ka (...),
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w M.
z dnia 22 maja 2017 r., sygn. akt II K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 22 maja 2017 r. (sygn. akt II K (...)) A. G. została uznana winną tego, że „w dniu 12 czerwca 2016 r. w S., pow.

M., woj. (...) prowadziła pojazd mechaniczny marki O. nr rej. (...) w ruchu lądowym, znajdując się w stanie nietrzeźwości z wynikiem 0,56 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, będąc uprzednio skazana prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w W. sygn. akt III K (...) z dnia 8 listopada 2012 r. za kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości”, tj. czynu z art. 178a § 4 k.k., za który wymierzono jej karę 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz orzeczono wobec niej środek karny dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

Wyrok ten został zmieniony wyrokiem Sądu Okręgowego w S. z dnia 16 listopada 2017 r. (sygn. akt II Ka (...)) w ten sposób, że:

1. ustalono, że stan nietrzeźwości oskarżonej wynosił 0,54 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu,
2. z opisu czynu wyeliminowano słowa „*będąc uprzednio skazaną wyrokiem Sądu Rejonowego w W. sygn. akt III K (...) z dnia 8 listopada 2012 roku za kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości*” i za podstawę skazania i wymiaru kary przyjęto art. 178 a § 1 kk,
3. uchylono rozstrzygnięcia o środku karnym dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych i świadczeniu pieniężnym w kwocie 10.000 złotych,
4. na podstawie art. 42 § 2 kk orzeczono wobec oskarżonej środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat,
5. na podstawie art. 43 a § 2 kk orzeczono od oskarżonej na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 5000 złotych.

W pozostałej części wyrok utrzymano w mocy.

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasację w trybie art. 521 § 1 k.p.k. wniósł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, zarzucając przedmiotowemu wyrokowi „*rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 76 § 1 k.k., art. 108 k.k. i art. 178a § 4 k.k., polegające na zmianie wyroku Sądu mcriti poprzez wyeliminowanie z opisu czynu ustalenia dotyczącego uprzedniej karalności oskarżonej, wyeliminowanie z podstawy skazania art. 178a § 4 k.k. i wskazanie*

jako podstawy skazania i wymiaru kary art. 178a § 1 k.k., wskutek wyrażenia błędnego poglądu, iż z dniem 21 marca 2015 roku nastąpiło zatarcie skazania w sprawie Sądu Rejonowego w W. o sygn. III K (...), za czyn z art. 178a § 1 k.k., co spowodowało dekompletację znamion przestępstwa z art. 178a § 4 k.k.. podczas gdy zatarcie tego skazania nie nastąpiło, bowiem w dacie tej nie doszło jeszcze do zatarcia skazania za inne, nie pozostające w zbiegu przestępstwo w sprawie Sądu Rejonowego w M. o sygn. II K (...), a zgodnie z treścią art. 108 k.k. dopuszczalne było jedynie jednoczesne zatarcie obu tych skazań, które także jeszcze - z uwagi na brzmienie powołanego przepisu - nie nastąpiło, gdyż po rozpoczęciu, lecz przed upływem okresu wymaganego dla tego zatarcia, A. Z. G. popełniła kolejne przestępstwa, za które skazana została prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w M. z dnia 10 lutego 2015 roku, sygn. II K (...), który uprawomocnił się w dniu 15 maja 2015 roku, Sądu Rejonowego w M. z dnia 5 lutego 2015 roku, sygn. II K (...), który uprawomocnił się w dniu 25 maja 2015 roku oraz Sądu Rejonowego w W. z dnia 10 grudnia 2014 roku, sygn. III K (...), który uprawomocnił się w dniu 12 czerwca 2015 roku.”

Podnosząc powyższe zarzuty Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania.

Kasacja okazała się zasadna.

Istotnie Sąd odwoławczy błędnie zastosował przepisy prawa karnego materialnego odnoszące się do zatarcia skazania, co skutkowało nieuzasadnionym przyjęciem za podstawę skazania i wymiaru kary art. 178a § 1 k.k. i wykluczeniem z tej podstawy art. 178a § 4 k.k. Sąd odwoławczy nie dostrzegł bowiem, że oskarżona wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 2 września 2011 r., sygn. akt II K (...), została skazana za występki z art. 233 § 1 k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania tej kary na okres próby w wymiarze 3 lat. Trafnie wskazał Autor kasacji, że wyrok ten uprawomocnił się w dniu 5 stycznia 2012 r., zatem do zatarcia tego skazania, zgodnie z art. 76 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r., doszłoby w dniu 5 lipca 2015 r. W dniu 21 marca 2015 r. nie mogło zatem dojść do zatarcia skazania A. G. wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 8 listopada 2012 r., sygn. akt III K (...),

bowiem zgodnie z obowiązującym art. 108 k.k., jeżeli sprawcę skazano za dwa lub więcej nie pozostających w zbiegu przestępstw, dopuszczalne jest tylko jednocześnie zatracie wszystkich skazań. Należy także mieć na uwadze fakt, że przed dniem 5 lipca 2015 r., a więc przed dniem potencjalnego zatarcia skazania wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 8 listopada 2012 r., doszło do zmiany treści ustawy karnej. Zasadą jednoczesnego zatarcia wielu skazań objęto także skazania na karę pozbawienia wolności z zastosowaniem środka probacyjnego warunkowego zawieszenia wykonania kary. Nowelizacja ta, zgodnie z art. 21 ustawy zmieniającej Kodeks karny z 20 lutego 2015 r., miała, charakter retroaktywny, obejmując także prawomocne skazania, do których doszło przed jej wejściem w życie (chyba, że okres niezbędny do zatarcia już upłynął). Przed dniem 1 lipca nie doszło jeszcze do zatarcia skazania wyrokiem Sądu Rejonowego w M. z dnia 2 września 2011 r., sygn. akt. II K (...), a z uwagi za treść art. 108 k.k. przewidującego, jak już wspomniano, zasadę jednoczesnego zatarcia wszystkich skazań. W dacie wydawania przez Sąd odwoławczy zaskarżonego kasacją wyroku, nie doszło więc także do zatarcia skazania wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 8 listopada 2012 r., sygn. akt III K (...), z uwagi na to, że oskarżona była jeszcze następnie skazana trzema wyrokami: Sądu Rejonowego w M. z dnia 10 lutego 2015 r., sygn. akt II K (...), który uprawomocnił się w dniu 15 maja 2015 r., Sądu Rejonowego w M. z dnia 5 lutego 2015 r., sygn. akt II K (...), który uprawomocnił się w dniu 25 maja 2015 r., oraz Sądu Rejonowego w W. z dnia 10 grudnia 2014 r., który uprawomocnił się w dniu 12 czerwca 2015 r. Dopiero upływ okresu niezbędnego do zatarcia skazania wszystkich skazań doprowadzi do ewentualnego zatarcia skazania wcześniej wymienionych wyroków, w tym także tego, wydanego przez Sąd Rejonowy w W. w dniu 8 listopada 2012 r., sygn. akt III K (...), a który ma znaczenie dla kwalifikacji prawnej z art. 178a § 4 k.k.

W tym stanie rzeczy należało orzec jak w sentencji. Ponownie rozpoznając sprawę Sąd odwoławczy dokonana prawidłowej subsumpcji stanu faktycznego w perspektywie art. 108 k.k. w zw. z art. 76 k.k., mając na względzie zmianę normatywną, do jakiej doszło w treści tego ostatniego przepisu w dniu 1 lipca 2015 r. oraz zakres czasowy zastosowania tej zmiany.

